

Ärende: VN/1972/2020

Begäran om utlåtande om ett utkast till statsrådets utbildningspolitiska redogörelse

Lausunnonantajan lausunto

Allmänna kommentarer om redogörelsen.

Statsrådets utbildningspolitiska redogörelse är omfattande, ambitiös och nödvändig. Riktlinjerna för utveckling av utbildning och forskning definieras på ett allmänt plan och man strävar efter att konkretisera målsättningarna genom åtgärder. Redogörelsen lyfter och beaktar de väsentliga aspekter som utbildningsanordnaren ansvarar för. Redogörelsen har på ett förtjänstfullt sätt lyckats omfamna framtidens utmaningar och förändringsfaktorer. Hur man tänkt förverkliga finansieringen av de nya reformerna och de tilltänkta åtgärderna framkommer inte i redogörelsen.

Kommentarer till kapitel 2. Vision/mål – utbildning och forskning mot 2040-talet

Visionen är strategisk och uttrycker starkt bildningens betydelse för vårt samhälle. Viktigt att betona att hållbara förändringar kräver tid och resurser för förankring och implementering. I visionen poängteras vikten av att öka likvärdigheten och jämlikheten vid anordnandet av utbildning och kompetensutveckling, och till det kan tilläggas vikten av att beakta lokala och regionala särdrag för att uppnå målet.

Kommentarer till kapitel 3.1 Småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning

En revidering av lagstiftningen som underlättar övergångarna mellan småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen är av stor vikt. Småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen behöver i framtiden ses som en helhet, en enhetlig lärtig.

Att småbarnspedagogiken ska bli jämställd i hela landet är ett bra mål, men det finns redan kommuner där deltagandet är högt och varken hemvårdsstöd eller kommundillägg påverkar deltagandet.

Nykarleby understöder finansiering av verksamheten genom sk basfinansiering framom projektbidrag, speciellt i mindre kommuner kräver processen kring projektfinansiering personalresurser. En del av den projektfinansierade verksamheten är dessutom verksamhet som borde vara kontinuerlig.

Välbefinnandet bland barn och unga kan främjas genom klubb- , morgon- och eftermiddagsverksamhet även för äldre årskurser. Verksamheten ska vara målinriktad och åldersanpassad.

Elev- och studerandevårdstjänsterna kan med fördel fortsätta under utbildningsanordnarens ansvar för att trygga det förebyggande elevvårdsarbete som när- och lågtröskeltjänst.

Läskunnigheten är en grundförutsättning för lärande. Likaså är skrivkompetens en grundläggande färdighet och en förutsättning för lärande och för ett aktivt deltagande i samhället. Hänvisar till projektet Skrivande skola där Nykarleby är navet i det allfinlandssvenska treåriga projektet som startade hösten 2020. Bakgrunden hittas i Topeliusgymnasiets redan tioåriga och framgångsrika genrepedagogik vid namn Kodknäckaren. Den skrivfrämjande verksamheten lyfts på ett nationellt plan, och på sikt strävar Nykarleby att växa till ett skrivpedagogiskt resurscentrum i gott sällskap med de övriga fokusskolorna. Nätverket av skrivande skolor över hela Svenskfinland är ett försök att överbrygga det omdiskuterade skrivglapp som tenderar att växa mellan skrivstarka och skrivsvaga elever, i övergången mellan grundläggande utbildning och andra stadiets utbildningar.

Kommentarer till kapitel 3.2 Andra stadiet

Jämlikheten och likvärdigheten i utbildningen på andra stadiet främjas av att beakta lokala och regionala särdrag. Utbildningsanordnarna uppmuntras av att bilda större helheter och samarbeta. Bör betonas att det även i framtiden ska finnas utrymme och resurser för utbildningsanordnare på mindre orter att upprätthålla profileringar och andra stadiets utbildningar. Tillräckliga förutsättningar, ekonomiska resurser behöver säkerställas för att den utvidgade läroplikten kan garanteras likvärdigt.

Samarbetet mellan yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen är viktigt och nödvändigt men utbildningarna ska även framöver vara separata utbildningsformer med separata villkor.

Studerandes möjligheter till sk kombistudier är viktigt och kunde utvecklas vidare så att det är praktiskt möjligt att få studievardagen att fungera.

Kommentarer till kapitel 3.3 Högskolor

-

Kommentarer till kapitel 3.4 Vetenskap och vetenskaplig information

-

Kommentarer till kapitel 3.5 Fritt bildningsarbete

-

Kommentarer till kapitel 3.6 Kontinuerligt lärande – lärande under yrkeskarriären

-

Kommentarer till kapitel 3.7 Undervisnings- och handledningspersonal och övrig personal

Stöder starkt redogörelsens ambition på att säkerställa tillgången till kompetent och behörig personal samt att utbildningen dimensioneras efter behov. Bör poängteras att behovet av studiehandledare samt lärare och socionomer inom småbarnpedagogiken ökar.

Kontinuerlig fortbildning för personal är viktig för att upprätthålla yrkesprofessionalitet och motivation. Verksamhetsnära kompetensutveckling och kollegialt lärande ska betonas.

Stärkande av kompetent ledning är en förutsättning för det framtida ledarskapet inom alla stadier och utbildningsformer. Ledarskapsutbildning för lärare inom småbarnspedagogik behöver utvecklas.

Kommentarer till kapitel 3.8 Konst- och kulturföstran och -undervisning och grundläggande konstundervisning

-

Kommentarer till kapitel 3.9 Studiestöd

-

Kommentarer till kapitel 3.10 Utbildning på svenska: situation, mål och åtgärder

Utbildningen på svenska bör utvecklas parallellt med den finskspråkiga i enlighet med redogörelsen.

Lokala särdrag påverkar möjligheterna och förutsättningarna att utveckla olika modeller för anordnandet av undervisning i det andra inhemska språket. Hänvisar till Kielistigen i Nykarleby.

Kommentarer till kapitel 3.11 Lärande och studievägar för personer med invandrarbakgrund

-

Kommentarer till kapitel 4. Situationsbild och centrala förändringsfaktorer för utbildnings- och forskningssystemet. Skriv vid behov endast ett koncist allmänt utlåtande om kapitlet, och i detalj endast de viktigaste frågorna som ska kommenteras eller som eventuellt saknas.

-

Nykarleby stad